

Feedbackstatement wijziging Nadere regeling
gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft naar
aanleiding van de reacties op consultatie in de
periode 7 juli 2015 – 21 augustus 2015

Publicatiedatum: 25 februari 2016

Autoriteit Financiële Markten

De AFM maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten.

Als onafhankelijke gedragstoezichthouder dragen wij bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
2.	Voorgelegde vragen consultatie	5
3.	Opmerkingen uit de consultatiereacties	6
3.1	Opmerkingen over de nieuwe FB-modellen	6
3.2	Opmerkingen NVB	6
3.3	Opmerkingen Verbond van Verzekeraars	7
3.4	Opmerking van Adfiz	8
3.5	Opmerking van Halsten law firm	8
3.6	Opmerkingen SNS en Vivat	8

1. Inleiding

De AFM heeft in de zomer van 2015 (in de periode 7 juli-21 augustus) de aanpassing van de Nadere regeling gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Nrgfo) geconsulteerd.

De aanleiding voor de meest inhoudelijke aanpassing, een aanpassing van de te hanteren berekening voor het pessimistisch opbrengstscenario bij opbouw producten op spaarbasis, is dat door de huidige lage rente, de voorgeschreven berekening niet aansluit op de realiteit.

Een andere aanleiding voor de wijziging van de Nrgfo is het doorvoeren van puur technische verbeteringen. Het gaat hier bijvoorbeeld om verkeerde verwijzingen en aanpassingen van definities die al in de Wet op het financieel toezicht (Wft) zijn doorgevoerd, maar ook om technische aanpassingen in de regelgeving voor het Dienstverleningsdocument.

In totaal heeft de AFM zeven reacties ontvangen. De AFM bedankt alle indieners van een reactie voor de goede opmerkingen. In dit feedbackstatement wordt ingegaan op de opmerkingen die niet zijn overgenomen. De opmerkingen die zijn overgenomen worden niet besproken.

2. Voorgelegde vragen consultatie

In de consultatie heeft de AFM gevraagd om een reactie op de gehele aanpassing, en specifiek gevraagd te reageren op de volgende punten:

- We willen voorkomen dat er hoge lasten en kosten gepaard gaan met deze aanpassingen. Als u inschat dat de lasten en kosten voor uw financiële onderneming hoog zijn, dan horen wij dat graag. Deze vraag gaat specifiek over de aanpassing van de te hanteren berekening voor het pessimistisch opbrengstscenario bij opbouw producten op basis van sparen en de nieuwe modellen voor de financiële bijsluiter.
- Is de inwerkingtredingsdatum van 1 oktober 2015 bezwaarlijk?

Op de eerste vraag zijn de volgende reacties gekomen:

Het Verbond van Verzekeraars merkt op dat het niet goed te beoordelen is welke lasten en kosten de alternatieve berekening voor het pessimistisch scenario oplevert. De voorkeur van het Verbond gaat uit naar een branchebrede berekeningsmethode. De AFM heeft ervoor gekozen om geen berekeningsmethode voor te schrijven, maar wel zullen we in de Q&A's richtlijnen en uitgangspunten opnemen voor de alternatieve berekeningsmethode.

SNS merkt op dat de aanpassing van systemen c.q. modellen nodig is als gevolg van de aanpassing van de berekening van het pessimistisch rendement. De aanpassing is overzichtelijk maar dit vergt bouw- en testtijd.

Bij de inwerkingtreding houden we rekening met het feit dat het enige tijd kost om de modellen aan te passen.

Op de tweede vraag zijn de volgende reacties gekomen:

- SNS vindt 1 oktober 2015 te vroeg;
- NVB acht de inwerkingtredingsdatum onder voorwaarden realistisch;
- Vivat heeft de voorkeur voor 1 januari 2016;
- Het Verbond van Verzekeraars heeft een voorkeur voor 1 januari 2016.

We kiezen ervoor om de publicatie in februari 2016 te laten plaatsvinden en inwerkingtreding per 1 april 2016.

In het volgende hoofdstuk gaan we in op de meer specifieke opmerkingen die gemaakt zijn en die we niet hebben overgenomen. De opmerkingen die zijn overgenomen lichten we verder niet toe, alle reacties op de consultatie zijn tegelijkertijd met dit feedbackstatement gepubliceerd.

3. Opmerkingen uit de consultatiereacties

3.1 Opmerkingen over de nieuwe FB-modellen

Naar aanleiding van de consultatie zijn veel nuttige opmerkingen gekomen over de nieuwe modellen voor de Financiële Bijsluiter voor de producten uitgestelde uitkering en uitgestelde lijfrente. Deze opmerkingen geven aanleiding tot aanpassingen van deze modellen. Om dit te bewerkstelligen moet de AFM niet alleen de Nrgfo aanpassen, maar deze aanpassingen ook doorvoeren in de FB-generator. Dit kost de nodige tijd. De AFM heeft dan ook geconcludeerd dat dit niet op korte termijn mogelijk is. Dit zou betekenen dat deze aanpassingen pas in het voorjaar kunnen worden doorgevoerd en daarna moeten de aanbieders de mogelijkheid hebben de offertes aan te passen op basis van die wijzigingen. Dit betekent dat het gebruik van de nieuwe modellen voor 1 juli 2016 niet haalbaar lijkt. Aangezien met de inwerkingtreding van de Europese richtlijn PRIIPs (packaged retail and insurance-based investment products) op 31 december 2016 de regelgeving rondom FB-modellen gewijzigd zal worden, vindt de AFM het – vanuit het oogpunt van de kosten en lasten voor de aanbieders- onwenselijk voor een periode van een half jaar nog deze wijzigingen door te voeren.

Voor de consument betekent dit dat voor deze producten de FB-modellen voor opbouwproducten worden gebruikt, zoals dit nu ook het geval is.

Daarom heeft de AFM besloten om de nieuwe modellen op dit moment niet door te voeren, en bij inwerkingtreding van PRIIPs, nogmaals te bekijken of er aanleiding is deze alsnog door te voeren (indien voor deze producten niet wordt aangesloten bij het Key Information Document).

3.2 Opmerkingen NVB

De NVB merkt op dat het jammer is dat de AFM niet van de gelegenheid gebruik heeft gemaakt om de feitelijke (toekomstige) AOW-leeftijd mee te nemen in de aanpassingen. In de teksten wordt nog uitgegaan van 65 jaar als startdatum van de pensioenuitkering.

De AFM verwijst hieromtrent naar paragraaf 3.1: een wijziging van de pensioenleeftijd zou pas per 1 juli feitelijk kunnen worden doorgevoerd.

De NVB vraagt zich af of het juist is dat de banken concreet wordt gevraagd een toets te doen of de rente die zij op dit moment offeren, lager is dan de guise en welke concrete richtlijnen/uitgangspunten de banken hiervoor mogen gebruiken.

De AFM vraagt de aanbieders kritisch te bekijken of het pessimistisch opbrengstscenario op basis van de guise misleidend is. Het pessimistisch scenario is in ieder geval misleidend als het hoger is dan het verwacht scenario. Het is niet de bedoeling dat een alternatieve berekening voor het scenario wordt gebruikt als deze berekening hoger uitvalt dan de berekening op basis van de guise. Dit is nog verduidelijkt in de tekst van de Nrgfo. Naast deze criteria zullen de Q&A's richting geven.

De opmerkingen van de NVB ten aanzien van enkele specifieke artikelen die wij niet hebben overgenomen worden hieronder toegelicht:

De NVB merkt op dat in de regeling getallen in cijfers worden vervangen door getallen in letters. Dit is niet juist: de AFM had in eerste instantie getallen in letters vervangen door getallen in cijfers. Er is echter bij nader inzien voor gekozen om dit niet langer aan te passen, omdat het inderdaad niet consequent is doorgevoerd in de Nrgfo.

De NVB merkt op dat het goed is om ook productvoorwaarden toe te voegen in de zin “Lees ook het prospectus, de offerte en de algemene voorwaarden.”

Zie ook hier paragraaf 3.1 voor meer uitleg waarom deze opmerking niet is overgenomen.

De NVB vraagt zich af aan welke eisen de alternatieve berekening moet voldoen. De NVB vraagt zich eveneens af wat er zou gebeuren als de actuele rente 0% zou worden.

De Q&A's geven op bovenstaande vragen meer duiding.

De NVB heeft een vraag over de eis dat de financiële bijsluiter geactualiseerd moet worden indien getallenvoorbeelden en risicouding niet meer representatief zijn. De NVB vraagt zich af welke criteria gelden bij de beoordeling of getallenvoorbeelden en risicoaanduidingen representatief zijn. We hebben in de tekst van artikel 3:1 Nrgfo verduidelijkt dat de financiële bijsluiter zo nodig een maal per jaar wordt geactualiseerd. De AFM schrijft geen criteria voor op basis waarvan de beoordeling of getallenvoorbeelden en risicoaanduidingen representatief zijn voor. Het uitgangspunt is dat een aanbieder geen verkeerd beeld aan de consument moet geven. De consument moet in staat zijn op basis van de financiële bijsluiter een goede vergelijking te maken.

3.3 Opmerkingen Verbond van Verzekeraars

Het Verbond constateert dat een DVD voor een afbouwproduct zoals een direct ingaande lijfrente of direct ingaande uitkering ontbreekt. Dit punt zal worden meegenomen in de evaluatie van het DVD. Ditzelfde geldt voor de opmerking over de voortijdige beëindiging bij arbeidsongeschiktheid, en de opmerkingen van het Verbond over toepassing van de wij-vorm in diverse onderdelen.

Voorts heeft het Verbond het een aantal keer over de toevoeging van ‘en/ of’ in de wettekst, echter is deze toevoeging wetstechnisch niet mogelijk (zie Aanwijzingen voor de regelgeving). Derhalve heeft de AFM dit niet doorgevoerd.

Het Verbond plaatst over de voorgeschreven eigen alternatieve berekening van het pessimistisch rendement de vraag of daar de mogelijkheid van een negatieve rente in ogenschouw moeten worden genomen. De AFM wil hier benadrukken dat guise bedoeld is om een inschatting te geven van het verwachte rendement in het geval van een pessimistisch scenario. Daarnaast ziet de AFM al langer negatieve rentes in kapitaalmarkt en bij zakelijke rekeningen. Als de aanbieder een negatieve rente voor het product in kwestie expliciet uitsluit, dan zou deze in de guise niet meegewogen hoeven te worden. Als een negatieve rente voor het product mogelijk is, dan moet de mogelijkheid van de negatieve rente ook meegewogen worden in het bepalen van de guise.

Het Verbond vraagt zich af of tabel 0 wel volledig komt te vervallen bij inwerkingtreding PRIIPS. Ook als PRIIPs niet zorgt voor een volledige aanpassing van tabel 0 zal moeten worden bekeken of de hele regelgeving rondom tabel 0 moet worden herzien.

Voor de opmerkingen van het Verbond over de nieuwe FB-modellen verwijst de AFM naar paragraaf 3.1.

Voor de vragen die het Verbond heeft gesteld onder het kopje 'overige vragen' verwijst de AFM graag naar de Q&A's.

3.4 Opmerking van Adfiz

Adfiz wil graag meer informatie of de nieuwe aangepaste DVD's gelden voor alle DVD's die vanaf datum inwerkingtreding worden aangemaakt of dat de financiële dienstverleners al hun DVD's opnieuw aan moeten maken conform de nieuwe technische aanpassingen. De AFM wil aangeven dat de oude DVD's die volgen uit de generator al voldoen, omdat de generator al was aangepast vooruitlopend op de regelgeving.

3.5 Opmerking van Halsten law firm

De opmerkingen van Halsten law firm beoordelen wij in het licht van een andere op stapel liggende wijziging van de Nrgfo die betrekking heeft op dit hoofdstuk. De wijzigingen die nu worden doorgevoerd zien namelijk niet op dit hoofdstuk.

3.6 Opmerkingen SNS en Vivat

De opmerking van SNS en Vivat hebben betrekking op de inwerkingtredingsdatum en is in hoofdstuk 2 behandeld.